

Sygn. akt III AUa 1205/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Pasek
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r. w Lublinie

sprawy J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 10 listopada 2015 r. sygn. akt VI U 1257/14

I. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie;

II. zasądza od J. J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Hejwowska Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 1205 /15

UZASADNIENIE

J. J. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 8 października 2014 roku odmawiającej mu prawa do emerytury. Podniósł, że decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym, ponieważ na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów, zaświadczeń o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach, wynika, że wykonywał pracę w charakterze spawacza na stanowisku blacharza samochodowego i pracę tę wykonywał w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił J. J. prawo do emerytury od(...) roku.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

J. J., urodzony (...), w dniu 26 sierpnia 2014 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 8 października 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił J. J. prawa do emerytury. Wskazano, że J. J. na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego, a jedynie 20 lat, 5 miesięcy i 16 dni, ani co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako pracy w takich warunkach nie uwzględniono następujących okresów:

- od 20 lipca 1978 roku do 16 lipca 1989 roku na podstawie zaświadczenia o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach wystawionego przez (...)Sp. z o. o. z dnia 16 czerwca 2014 roku, ponieważ na świadectwie pracy wystawionym w dniu 12 lipca 1994 roku podana jest informacja, że w powyższym okresie wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku „blacharza samochodowego”, natomiast na zaświadczeniu o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach podane jest stanowisko „spawacz przy spawaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”. Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym ustalono, że J. J. wykonywał prace blacharskie, które wymagały kwalifikacji spawacza co nie oznacza, że wykonywał prace spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,

- od 16 lipca 1989 roku do 22 stycznia 1994 roku na podstawie zaświadczenia wystawionego przez (...) P. U. H. Sp. j. w R., ponieważ na świadectwie pracy wystawionym 21 stycznia 1994 roku podana jest informacja, że w powyższym okresie wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku „blacharza samochodowego”, natomiast na zaświadczeniu podane jest stanowisko „spawacz przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”. Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym ustalono, że wnioskodawca wykonywał prace blacharskie, które wymagały kwalifikacji spawacza. Stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca nie wykonywał prac spawacza zgodnie z wykazem A, działem XIV, poz. 12 pkt 8 zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku.

W toku postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do ogólnego stażu ubezpieczenia J. J. doliczył okres zatrudnienia w zakładzie blacharstwa samochodowego J. L. od 10 maja 1975 roku do 10 maja 1978 roku uznając, że J. J. legitymuje się takim stażem w łącznym wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 3 dni. W związku z tym spełnił warunek posiadania co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego.

J. J. w okresie od 20 lipca 1978 roku do 16 lipca 1989 roku zatrudniony był w (...) (...) w R., a w okresie od 17 lipca 1989 roku do 22 stycznia 1994 roku w (...) (...) w R. na stanowisku blacharza samochodowego. W Przedsiębiorstwie znajdowało się kilka wydziałów: mechaniczny, napraw szybkich zbrojarni, blacharni. J. J. od początku pracował na wydziale blacharni. Na wydziale tym wykonywano kapitalne remonty samochodów, w zakresie generalnych napraw blacharskich nadwozia samochodu. Wszyscy, którzy byli blacharzami byli również spawaczami. Na wydziale tym praca odbywała się na dwie zmiany. Pracownicy byli podzieleni na brygady. Brygada podlegała pod brygadzystę i mistrza. W każdej brygadzie było 2 – 3 blacharzy spawaczy. Każdy spawacz – blacharz przeważnie miał do pomocy jednego ucznia, czasami nawet dwóch. Na wydział blacharni samochody przynoszone były do naprawy bez silnika, siedzeń, w zasadzie zostawało samo nadwozie. J. J. jako spawacz – blacharz pracę zaczynał od oględzin nadwozia i kwalifikacji, co zostaje skierowane do naprawy. Następnie za pomocą palnika gazowego głównie wycinał z remontowanego samochodu zepsute elementy, jak fartuchy samochodowe, podłóżnice, ściany grodziowe, progi podłogi, nadkola i spawał - wstawiał na ich miejsce nowe części. Jak nie było gotowej części, to musiał z arkusza blachy, za pomocą palnika gazowego, wyciąć potrzebny element, ukształtować go i zespawać. Zdarzało się, że zamiast wstawiać nowe elementy,

zniszczone lub uszkodzone części blachy samochodowej klepał za pomocą młotka, które to części wcześniej musiały być rozgrzane za pomocą palnika gazowego. W niektórych przypadkach, gdy elementy były skorodowane, trzeba było czyścić blachę i szlifować ją po wycięciu. Po oczyszczeniu elementy szlifowano drucianą szczotką i zamalowywano farbą podkładową. Przeważnie elementy do spawania przygotowywali uczniowie, oni też zajmowali się prostowaniem blachy młotkiem, wymierzaniem elementów do wymiany. Sporadycznie czynności te wykonywał blacharz – spawacz. J. J. miał do wykonania tylko blacharkę w samochodzie, to jest remont lub wymianę nadwozia samochodu, podłogi. W ciągu dnia było do zrobienia 2-6 samochodów. Były to samochody osobowe marki F., P., a później kabiny samochodowe. Blacharnia znajdowała się na dużej hali, na której było kilkanaście stanowisk pracy. Każdy blacharz miał swój samochód do naprawy. J. J. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Około 80% czasu pracy zajmowało mu spawanie i wycinanie palnikiem gazowym, a około 20% inne czynności związane z remontem czynności tj. oczyszczanie, podprostowywanie, pasowanie elementów. J. J. nie zajmował się lakierowaniem samochodów, bowiem te czynności wykonywali lakiernicy samochodowi zatrudnieni na wydziale lakierni. Wnioskodawca pobierał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Na hali blacharni panowały szkodliwe warunki, od unoszących się oparów i kurzu w momencie przecinania palnikiem. J. J. od początku zatrudnienia spawał gazowo, jednakże uprawnienia w tym zakresie uzyskał w lipcu 1980 roku. Razem z J. J. pracowali: J. P., zatrudniony w okresie od 1971 do 1990 roku jako uczeń, a potem jako blacharz – spawacz, A. P. zatrudniony od 1977 roku do 1993 roku jako blacharz – spawacz, W. K., zatrudniony od 1 lipca 1984 roku na stanowisku kierownika stacji ds. usług, J. K., zatrudniony od września 1970 roku najpierw na stanowisku mechanika, a następnie na stanowisku zastępcy kierownika w biurze obsługi klienta, i J. M., zatrudniony w okresie od 1975 roku do 2004 roku na stanowisku mistrza blacharni. Praca A. P. w toku postępowania w sprawie VI U 213/12 oraz praca J. M. w toku postępowania w sprawie VI U 928/10 zostały uznane jako prace w warunkach szczególnych.

Sąd uznał jako wiarygodne zeznania J. J., zeznania te są zgodne z zeznaniami świadków: J. P. A. P., W. K., J. K., J. M.. Wnioskodawca oraz wskazani świadkowie zeznali, że J. J. od samego początku, na stanowisku blacharza, pracował na wydziale blacharni i zajmował się kapitalnymi remontami samochodów, w zakresie generalnych napraw blacharskich nadwozia. W przeważającej części palnikiem gazowym wycinał i wspawawywał blaszane części karoserii, a przez około 20% czasu wykonywał czynności związane z remontami tj. oczyszczanie, podprostowywanie, pasowanie elementów.

J. J. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie natomiast z ust. 2 przytoczonego wyżej artykułu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Natomiast zgodnie z art. 32 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 powołanego przepisu stanowi, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 1 i 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów

dotychczasowych. Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 z późn. zm.). określają warunki, od których spełnienia zależy uzyskanie wcześniejszej emerytury. Są to: okres zatrudnienia wynoszący dla mężczyzn 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A oraz osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat dla mężczyzn.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje, że wnioskodawca w dniu (...) osiągnął wiek emerytalny i udowodnił wymagany 25 – letni okres zatrudnienia oraz fakt, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Okolicznością sporną jest natomiast czy wykonywał prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staż ten osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku, w szczególności czy wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia w (...) (...) w R. w okresie od 20 lipca 1978 roku do 16 lipca 1989 roku oraz w (...) (...) w R. w okresie od 17 lipca 1989 roku do 22 stycznia 1994 roku.

Co do spornych okresów zatrudnienia J. J. przedstawił dwa zwykłe świadectwa pracy oraz dwa zaświadczenia wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z pierwszego zwykłego świadectwa z dnia 12 lipca 1994 roku wynika, że w okresie od 20 lipca 1978 roku do 16 lipca 1989 roku J. J. pracował w (...) (...) w R. pracował na stanowisku blacharza samochodowego. Z drugiego zwykłego świadectwa pracy z dnia 21 stycznia wynika, że w okresie od 16 lipca 1989 roku do 22 stycznia 1994 roku J. J. pracował w (...) (...) w R. na stanowisku blacharza samochodowego. Z zaświadczenia o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 16 czerwca 2014 roku wynika, że w okresie od 20 lipca 1978 roku do 16 lipca 1989 roku J. J. na stanowisku blacharza – spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym (wykaz A, dział XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 z późn. zm.) wymienionym w wykazie A, dziale XIV, poz. 12, pkt 8 zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku (DZ. Urz. MHiPM nr 1 – 3 z dnia 29 czerwca 1985 roku). Z zaświadczenia o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 22 lipca 2014 roku wynika, że w okresie od 16 lipca 1989 roku do 22 stycznia 1994 roku J. J. na stanowisku blacharza – spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym (wykaz A, dział XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 z późn. zm.) wymienionym w wykazie A, dziale XIV, poz. 12, pkt 8 zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku (DZ. Urz. MHiPM nr 1 – 3 z dnia 29 czerwca 1985 roku).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wynika, że J. J. przez cały okres od 20 lipca 1978 roku do 22 stycznia 1994 roku pracował w jednym zakładzie na stanowisku blacharza - spawacza samochodowego, najpierw w (...) (...) w R., a po przekształceniu w (...) (...) w R.. Czynności, jakie wykonywał sprowadzały się do wycinania blachy z karoserii samochodu i spawaniu w to miejsce nowych elementów za pomocą palnika gazowego. Wstawiał zarówno nowe, gotowe elementy, jak i ręcznie dorobione, samodzielnie wycięte elementy z blachy, odpowiednio wygięte i następnie zesparowane. Przeważnie zajmował się spawaniem, a elementy do tego przygotowywali mu uczniowie. 80% czasu pracy zajmowało mu spawanie gazowe, a 20% - czynności ściśle związane z remontami tj. oczyszczanie, podprostowywanie, pasowanie elementów. W ten sposób J. J. pracował przez cały sporny okres od 20 lipca 1978 roku do 22 stycznia 1994 roku mimo, iż uprawnienia w zakresie spawania gazowego uzyskał w trakcie pracy tj. w lipcu 1980 roku.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala uznać, iż wnioskodawca, będąc zatrudnionym na stanowisku blacharza samochodowego, w okresie od 20 lipca 1978 roku do 22 stycznia 1994 roku, czyli przez 15 lat, 6 miesięcy i 3 dni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 z późn. zm.), w wykazie A, w dziale XIV, poz. 12, gdzie wskazano prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorowym. Analiza zgromadzonych w sprawie dowodów, zwłaszcza zeznań świadków, prowadzi do wniosku, że wnioskodawca pracował

przy generalnych naprawach blacharskich nadwozi samochodów, wykonując w głównej mierze prace przy spawaniu gazowym. Prace takie jak oczyszczanie, podprostowywanie, pasowanie elementów wykonywane były z ścisłym związku ze spawaniem i wycinaniem gazowym.

Za prace przy spawaniu i wycinaniu gazowym uznać należy także prace wykonywane w przebiegu procesu napraw w nim dokonywanych. W pojęciu tym zawierają się bowiem wszystkie prace, także poza nimi, jednakże stanowiące „ciąg technologiczny umożliwiający osiągnięcie efektu finalnego”, np. oczyszczanie, pasowanie, prostowanie blachy.

Sąd Okręgowy przyjął, że prace poza spawaniem i wycinaniem gazowym, zajmujące de facto jedynie do 20 % codziennego czasu pracy wnioskodawcy związane były z naprawą samochodów dokonywaną przy spawaniu, które wnioskodawca wykonywał na zajmowanym stanowisku i mogą być zakwalifikowane jako prace niezbędne w procesie naprawy, stanowiące element ciągu technologicznego. Dodatkowo sąd podniósł, że praca A. P., na takim samym stanowisku, w tym samym zakładzie pracy, w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Radomiu w sprawie VI U 213/12 została uznana jako praca w warunkach szczególnych.

Okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi 15 lat, 6 miesięcy i 3 dni. Spełnione więc zostały przesłanki określone w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748).

W myśl art. 129 ust. 1 w/w ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wniosek w sprawie niniejszej wpłynął do organu rentowego w dniu 26 sierpnia 2014 roku, a wiek 60 lat J. J. osiągnął w dniu(...), tym samym prawo do emerytury przysługiwało od dnia 26 sierpnia 2014 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

Od tego wyroku apelację złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucał:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. DZ. U. z 2015, poz. 748 ze zm.) w związku z paragrafem 4 ust 1 pkt. 3 oraz paragrafem 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.), poprzez przyjęcie, że powód spełnił warunek udowodnienia 15 lat okresów pracy w warunkach szczególnych na dzień 01.01.1999r.,

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez uznanie, iż powód pracował w warunkach szczególnych, będąc zatrudnionym na stanowisku blacharza samochodowego.

Skarżący wnosil o zmianę wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wnosil o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna a jej uwzględnienie skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania.

Przypomnieć należy, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym

wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które ma zastosowanie na podstawie art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 roku, poz.748) wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W załączniku do rozporządzenia zawarty jest kompletny wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. A zatem, dla uznania konkretnego rodzaju lub stanowiska pracy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma to, czy jest to praca wymieniona w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 roku i w wykazie A stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia.

W świetle całokształtu okoliczności sprawy, wbrew stanowisku Sądu I instancji, brak jest podstaw do uznania, że wnioskodawca spełnia wszystkie wyżej wymienione warunki. Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia jakoby wykazał on 15 lat pracy w szczególnych warunkach nie znajdują bowiem potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy.

Należy podkreślić, że aby sąd mógł stwierdzić, że dana osoba pracowała w warunkach szczególnych, konieczne jest ustalenie, że pracowała wykonując pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czyli codziennie, przez co najmniej 8 godzin dziennie.

Sąd Apelacyjny podziela ugruntowane już orzecznictwo sądowe, zgodnie z którym wcześniejsza emerytura jest dla powszechnego systemu świadczeń emerytalnych instytucją wyjątkową, określającą szczególne uprawnienia uprzywilejowanego kręgu podmiotów, stąd wymaga ścisłej wykładni i pewnego ustalenia przesłanek prawa. Skoro prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego, nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą w szczególności dokumenty. Dlatego też, w tej kategorii spraw same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Nie jest bowiem dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne.

W sprawie niniejszej trafny jest zarzut sprzeczności ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez uznanie, iż wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych, będąc zatrudnionym na stanowisku blacharza samochodowego wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu, pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale XIV poz. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ustalenia w tym zakresie Sąd pierwszej instancji oparł na zeznaniach wnioskodawcy i świadków, jednakże analiza tych zeznań nie daje podstaw do takich stwierdzeń. Sąd Okręgowy tych zeznań nie odniósł do dowodów z dokumentów, tj. zachowanych akt osobowych dotyczących wnioskodawcy.

Odnosząc się do czynności wykonywanych przez wnioskodawcę w zakwestionowanych w apelacji okresach, to zdaniem Sądu Apelacyjnego nie budzi wątpliwości, że odwołujący nie świadczył kwalifikowanej pracy przy spawaniu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wprawdzie składając wniosek o emeryturę J. J. dołączył świadectwa, w którym wskazano, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach jednakże zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza takiego stwierdzenia.

Do wniosku o emeryturę dołączone zostały 2 świadectwa pracy w warunkach szczególnych, tj. z dnia 16.06.2014r. o wykonywaniu stałej i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych w okresie od: 20.07.1978r. do 16.07.1989r. na stanowisku spawacza, wymienionym w wykazie A dział XIV poz.12 pkt.8 zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r.

Powyższe dokumenty pozostają w sprzeczności z pierwotnymi świadectwami pracy wystawionymi w dniu 21.01.1994r. i 12.07.1994 roku w których jako zajmowane stanowisko wskazane zostało stanowisko blacharza samochodowego. Takie stanowisko zostało też podane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 14.02.2003r. wystawionym przez (...)spółka z o.o. w K., w zaświadczeniu tym widnieje adnotacja, iż zostało ono wystawione na podstawie akt osobowych i kartoteki zarobkowej J. J., oraz że zakład jest następcą prawnym(...)w K.. Również w zaświadczeniu RP-7 wystawionym przez (...) w R. z dnia 17.06.2002r.wskazano stanowisko blacharza z powołaniem się na akta osobowe, listy płac, listy zasiłków chorobowych i karty wynagrodzeń. W dokumentach tych brak informacji o pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższego wynika, iż zakład pracy we wszystkich dokumentach, które nie miały związku z ubieganiem się przez powoda o prawo do wcześniejszej emerytury, wskazywał na zatrudnienie na stanowisko blacharza, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Co więcej w 2002 roku (...)w(...)Sp. z o.o. odmówił wydania świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Z ustaleń Sądu wynika, że specyfika zakładu pracy polegała na remontach samochodów, w tym remontach kapitalnych. Wykonywano wszelkie prace blacharskie, które nie są zaliczane do pracy w warunkach szczególnych. Blacharze samochodowi wykonywali prace naprawcze związane głównie z karoserią w tym reperowaniem części tworzących nadwozie i podwozie samochodów, oraz montażem elementy po ich uprzednim przygotowaniu i oczyszczeniu. Z powyższego wynika, iż w procesie technologicznym prac blacharskich spawanie było jedynie jednym z etapów pracy.

Zgodnie z orzecznictwem Sadu Najwyższego określenie „ prace przy spawaniu” zawarte w pkt.12 działu XIV wykazu A powołanego rozporządzenia obejmuje prace wykonywane w przebiegu procesu spawania. Rzecz jednak w tym, iż powód pracował przy naprawach blacharskich pojazdów samochodowych, gdzie jedynie pewnym etapem technologii napraw był etap spawania.

Etap spawania był poprzedzony innymi czynnościami jak demontażem elementów, ich oczyszczeniem, odtłuszczeniem, zakonserwowaniem, spasowaniem, uzyskaniem właściwego profilu blach poprzez ich gięcie i prostowanie a na końcu dopiero zespawaniem (gdy technologia napraw tego wymagała) lub skręceniem, przy czym drobniejsze prace blacharskie nie wymagały spawania. Przesłuchiwani świadkowie wycinanie gazowe i spawanie określali na 75%- 80% czasu pracy. Z zeznań świadków wynika, iż wydział na którym zatrudniony był wnioskodawca zajmował się odbudową samochodów, poprzez m.in. wycinanie z blachy samochodu części dotkniętych korozją czy też zużytych, dopasowywanie nowych elementów w miejsce starych, prostowanie elementów blacharskich młotkiem, czyszczenie szlifierką i szczotkami, szpachlowanie i wyrównywanie powierzchni po spawaniu. Wydział nie zatrudniał ślusarzy co wskazuje, że prace ślusarskie wykonywali blacharze. Mieć należy także na uwadze i to, że dokumentu – książeczki spawacza wynika, iż wnioskodawca z ocena dostateczną ukończył kurs spawacza gazowego w lipcu 1983r. Wobec powyższego powód we wcześniejszym okresie nie mógł wykonywać prac spawalniczych (stale i w pełnym wymiarze) ponieważ nie miał stosownych w tym zakresie uprawnień i kwalifikacji. Gdyby nawet przyjąć za datę ukończenia kursu dzień 01 lipca 1980r. to i tak powód nie będzie się legitymował 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych liczonym od tej daty do końca zatrudnienia, tj. do 22.01.1994r. Dodać należy, że przesłuchani świadkowie wskazywali, że spawanie, czy wycinanie gazowe elementów samochodu mogło być dokonane tylko przez pracownika z uprawnieniami spawacza.

W tym stanie rzeczy, wbrew stanowisku Sadu Okręgowego wnioskodawca nie udowodnił, że spełnia przesłanki z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1227) oraz § 2 ust 1 i § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku wyżej cytowanego do ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku. Wobec niewykazania 15 lat pracy w warunkach szczególnych, stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy ustalając wnioskodawcy prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym naruszył przepisy prawa materialnego, tj. art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku (tekst jedn. Dz. U. Nr 153 z 2009 roku, poz. 1227 ze zm.) oraz § 2 i 4 ust 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43).

Z tych względów i na mocy art. 386 § 1 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.